

ES PEDRIS LLARG

Núm. 18
TRIMESTRAL
desembre
1991

Revista Municipal d'Informació i Cultura

BEGUR / ESCLANYÀ

EDITORIAL

S

i preguntem a qualsevol ciutadà quins serveis públics coneix, de ben segur que el 80% dels que anomeni dependran de l'Ajuntament d'on sigui. És clar, la part de l'administració més propera a la gent és el seu Ajuntament, i allà és a on es dirigeixen, la major part de les vegades, quan necessiten alguna cosa.

No obstant, els ajuntaments són l'ovella negra del finançament públic, ja que només un 15% dels diners que es gasten a tot l'Estat els hi arriba directament.

En el nostre cas, arriben del Govern Central uns 53 milions de pessetes (dades estimades pel 1992). Si tenim en compte que el pressupost de Begur és de 404 milions per a aquest any, això representa un 13%, percentatge una mica inferior a la mitjana estatal.

La resta dels cèntims provenen de taxes i impostos locals exclusivament.

És, doncs, important per al poble que es pugui recaptar la totalitat d'aquests impostos i taxes. El grau de serveis que proposem donar des de l'Ajuntament dependrà dels diners que tinguem per gastar.

Per a l'any 1992 hem instaurat un Calendari del Contribuent, que s'exposa a planes interiors i unes bonificacions pel fet de domiciliar els rebuts a un banc.

Des d'aquestes ratlles us convidem a beneficiar-vos d'una rebaixa sobre els impostos que haureu de pagar, només pel fet de domiciliar els vostres rebuts, i aconseguir una major comoditat a l'hora de complir amb les obligacions fiscals.

Ja veieu que el nivell de serveis que dona l'Ajuntament depèn de la col·laboració dels vilatans amb el pagament dels seus impostos: fem entre tots que Begur sigui un poble modèlic, tant a nivell dels serveis que puguem donar com en el percentatge de pagament dels nostres impostos.

Potser, algun dia arribarem a tenir una major col·laboració exterior i no dependrem tant de nosaltres mateixos. Aquesta és una vella reivindicació municipalista per a tothom. Recordem l'objectiu de la despesa pública: 50% govern central, 25% govern autonòmic, i 25% ajuntaments.

Arribar a aquest 25% significaria doblar pràcticament l'aportació actual i, conseqüentment, invertir-la en millores per al poble.

De moment, ens hem de conformar i mirar de distribuir el que tenim segons les necessitats. Veiem també a les planes interiors un detall del Pressupost de 1992 en el qual estan, detallats per capital tant els ingressos com les despeses.

Aquest número arribarà a les vostres mans pels volts de Nadal, i per això us desitjo que passeu unes bones festes en pau i harmonia i que tots plegats tingueu un bon any 1992.

L'ALCALDE

Brigada Municipal

S'ha acabat l'agençament del darrer pavelló de la Guàrdia Civil, destinat a un nou guàrdia que resideix a Begur.

S'ha començat la construcció de la nau destinada a magatzem municipal a la zona industrial.

* * *

Les pluges del darrer dia 26 d'octubre van provocar importants desperfectes en diverses zones del poble. Progressivament es procura normalitzar la situació.

A Esclanyà s'està construint un mur que protegirà la vorera de la Font Gran fins al pont Codina.

ES PEDRIS LLARG

Revista Municipal
d'Informació i Cultura

Núm. 18
TRIMESTRAL
Desembre 1991

* * *

Edita:

Ajuntament de Begur

Redacció:

Arxiu Històric Municipal
Servei de Català

Imprimeix:

Impremta Palé, S.A.L.
Clavé, 35 - Palafrugell

Dipòsit legal:

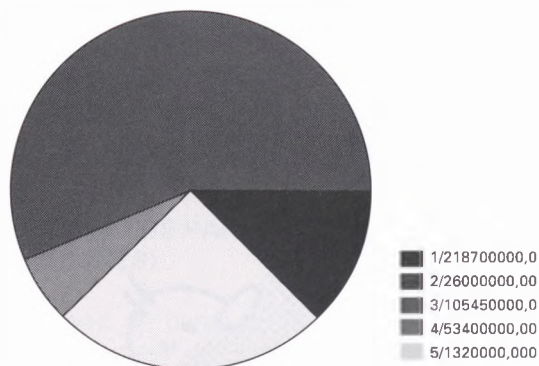
GI 802-1987

* * *

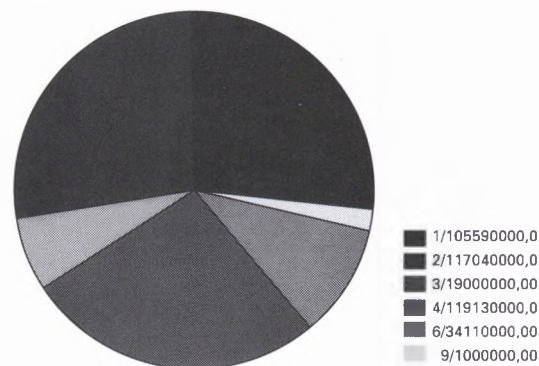
Els conceptes i opinions sostinguts en els articles signats que apareixen a **ES PEDRIS LLARG** no representen, necessàriament, l'opinió d'aquesta revista.

Recordem que les pàgines d'**ES PEDRIS LLARG** són obertes a tothom. Qualsevol persona que vulgui emetre llur opinió o col·laborar en la revista ha de lliurar els originals a la Redacció.

PRESSUPOST D'INGRESSOS 1992

PRESSUPOST DE DESPESES 1992

Resum per capítols

CAP.	DENOMINACIÓ	PESETES
A) OPERACIONS CORRENTS		
1.	Impostos directes	218.700.000
2.	Impostos indirectes	26.000.000
3.	Taxes i altres ingressos	105.450.000
4.	Transferències corrents	53.400.000
5.	Ingressos patrimonials	1.320.000
TOTAL		404.870.000

Resum per capítols

CAP.	DENOMINACIÓ	PESETES
A) OPERACIONS CORRENTS		
1.	Remuneracions del personal	105.590.000
2.	Compra de béns corrents i de serveis	117.040.000
3.	Interessos	19.000.000
4.	Transferències corrents	119.130.000
B) OPERACIONS DE CAPITAL		
6.	Inversions reals	34.110.000
7.	Transferències de capital	
8.	Variació d'actius financers	
9.	Variació de passius financers	10.000.000
TOTAL		404.870.000

CALENDARI DEL CONTRIBUENT PER A L'EXERCICI DE 1992

CONCEPTE	COBRAMENT	LLOC
Impost sobre vehicles de tracció mecànica	En període voluntari 1 de febrer a 31 de març.	Departament Recaptació Municipal Edifici Ajuntament Planta Baixa Plaça Església, 1 17255 BEGUR
Taxes d'escombraries, clavegueram i cementiris	En període voluntari 1 d'abril a 30 de maig.	
Impost sobre béns immobles	En període voluntari 1 de juliol a 29 d'agost.	
Impost sobre activitats econòmiques	En període voluntari 1 de setembre a 30 de novembre.	

El cobrament es farà amb una reducció del 4% en el cas que el contribuïent domiciliï el pagament dels deutes tributaris en una entitat bancària i aquests es facin efectius en el termini dels deu dies següents a l'aprovació del padró o de la llista cobratòria per part de la Comissió de Govern.

ACTUACIÓ BEMUSESA 2a PROMOCIÓ HABITATGES

Estat actual:

– Projecte bàsic dels 25 habitatges, inclosos garatges i visat pel Col·legi d'Arquitectes.

– Escriptura de declaració d'obra nova i divisió horitzontal.

– Tramitació préstec hipotecari amb la Cajamadrid, el qual ja ha estat concedit.

– Adjudicació dels habitatges als 25 sol·licitants millor puntuats.

– Adjudicació, també, de la construcció dels habitatges, resultant escollit el mateix constructor —Burgos Gasull de la Bisbal d'Empordà— de la 1a promoció, atenent al fet d'haver presentat l'oferta econòmica més interessant (177.526.720 PTA, IVA inclòs).

La Llar d'Infants

El dia 17 de setembre de 1991, la Llar d'Infants obria les portes al nou curs escolar 1991-1992 com a Centre d'Educació Infantil.

La reforma del sistema educatiu contempla l'educació dels infants de 0 a 6 anys com a Primer Nivell que s'integra en el sistema educatiu dividit en dos cicles: Llar d'Infants, 0 a 3 anys i Parvulari 3 a 6 anys, la nostra Llar d'Infants és un centre educatiu per a la primera infància, que acollirà dos grups d'infants: d'1 a 2 anys i de 2 a 3 anys, aquest curs és l'últim que els infants de 3 a 4 anys passen amb nosaltres. A partir del curs 92-93 i seguint les directrius de la LOGSE, aquest grup s'integra al Col·legi Dr. Arruga en el cicle de Parvulari.

ALUMNES MATRICULATS AL CENTRE

18 infants de 3 a 4 anys
18 infants de 2 a 3 anys
10 infants d'1 a 2 anys

UN NOM SIMBÒLIC I UN ANAGRAMA PER A LA LLAR D'INFANTS: "SES FALUGUES"

Seguint la línia del nostre Projecte Educatiu que ens marca un lligam amb l'entorn i els trets peculiars de la nostra cultura, es va fer la proposta d'aquest nom durant una reunió amb els pares dels primers alumnes matriculats al Centre, sense que sorgís cap alternativa. El nom fou acceptat. Es diu que en el paratge de Ses Falugues es trobava el primer nucli de població d'aquestes contrades; la Llar d'Infants és el primer lloc on conflueix la població infantil. La definició de "faluga" és: «persona o animal, petit i bellugadís». Ben segur que tots nosaltres de petits hem escoltat aquesta frase carinyosa: "Ets una faluga". Faluga és també el nom d'una barca estretament lligada al nostre context mariner, l'anagrama de la Llar d'Infants simbolitza tots els elements d'aquest nom. És una creació del Sr. Alfred Barrós i Camarasa, d'Auca Disseny Gràfic, com a obsequi per a la Llar d'Infants. Des d'«Es Pedris Llarc», volem expressar a

la família Barrós i Millàs el nostre agraïment per aquest detall.

Vicenta Villegas i Fernández.
Núria Cusí i Casademont.
M. Teresa Faig i Cuadrado.
En representació dels pares d'alumnes.

CONCRECIÓ DE L'ESTRUCTURA

EQUIP GESTOR
EQUIP EDUCATIU
EQUIP ASSESSOR ESPECÍFIC
PERSONAL NO DOCENT

L'Equip Gestor de la Llar d'Infants està format per:

Antoni Bonfill i Plana. Regidor.
M. Àngels Martín i Huertas. Regidora.
En representació de l'Ajuntament i de l'Associació d'Iniciatives Culturals.
Victòria Cabratosa i Bosch. Directora.
Emília García i Aranda. Professora.
Paqui Marín i Cordero. Monitora i educadora auxiliar.

En representació de l'Equip Educatiu del Centre.

Francesc Cobos i Ureña. Gerent de BEMUSESA.

En representació del personal no docent o de serveis.

Aquest Equip Gestor participarà en el funcionament del Centre i prendrà part activa en la presa de decisions.

L'Equip Assessor Específic del Centre, dona assessorament en els temes sanitaris i psico-pedagògics.

El Dr. Emili Mas i Parareda, com a cap local de Sanitat, assessora el compliment de les normes sanitàries i de seguretat.

El Dr. Esteve Arbiell i Casasampera és el pediatre assessor, en temes de salut infantil.

L'Equip del SAPBE (Servei d'Atenció Precoç del Baix Empordà) porta l'assessorament psico-pedagògic del Centre i col·labora amb l'Equip Educatiu per portar un seguiment dels infants amb necessitats educatives especials que s'integren a l'aula.

Informació Municipal

Davant qualsevol problema que pugui presentar un infant, es posarà en comú l'opinió d'un grup de professionals, metges, psicòlegs, mestres que conjuntament actuaran a fi de trobar la solució més adequada.

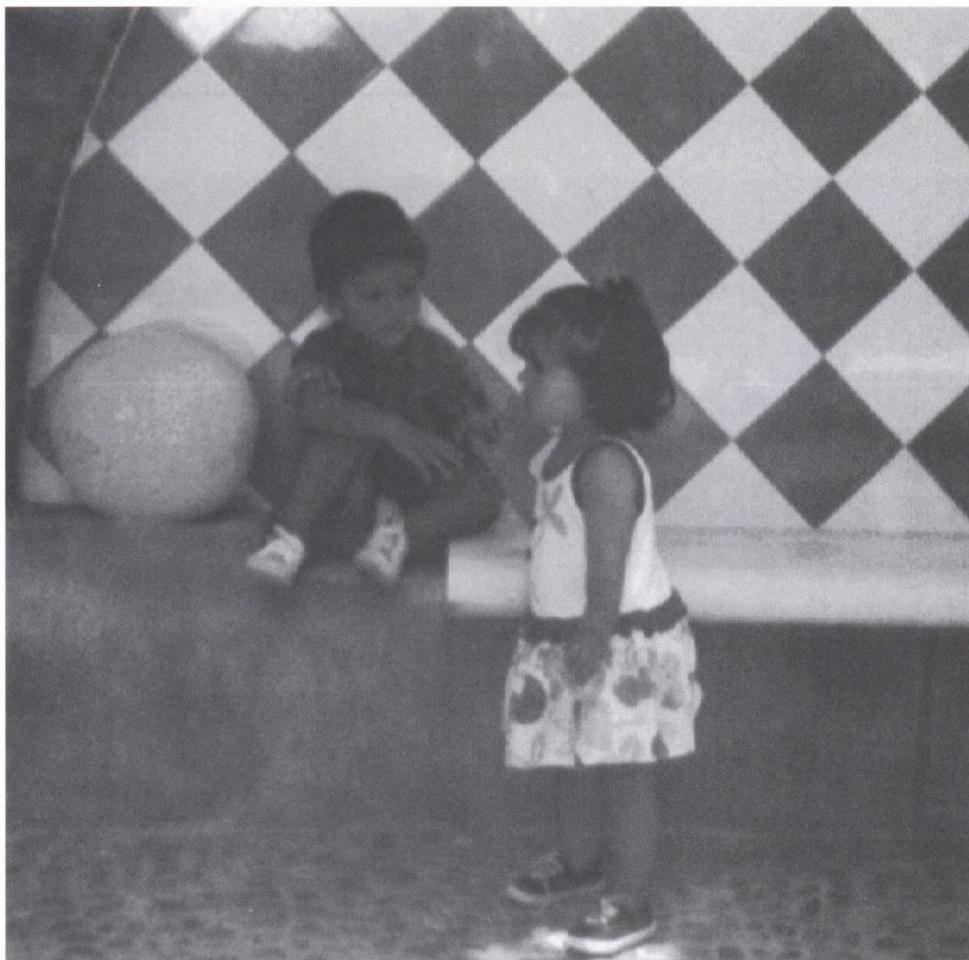
L'APA (ASSOCIACIÓ DE PARES D'ALUMNES)

Formen l'Associació de pares de la Llar d'Infants "Ses Falugues" de Begur:

PRESIDENTA: Dolors Fernández i Moya
Sots-presidenta: M. Teresa Faig i Cuadrado

Secretària: Susana Alsina i Llorens
Sots-secretària: Debbie Bisbe Hitchcock
Tresorera: Patty Bavestrello Torres
Vocals: Vicenta Villegas i Fernández
Núria Cusí i Casademont

Esperem que aquestes ratlles us apropin al coneixement del funcionament de la Llar d'Infants, estarem en contacte amb vosaltres per mitjà d'«Es Pedris Llarg» i sempre a la vostra disposició davant qualsevol suggeriment o col·laboració.

Alumnes matriculats al centre.

Urbanisme

PERÍODE	HABITATGES	HABITATGES	HABITATGES	HABITATGES	ALTRES	TOTAL
		UNIFAMILIARS AÏLLATS	UNIFAMILIARS ADOSSATS	PLURIFAMILIARS EN BLOC		
1991 III TRIMESTRE	INICIATS	4	2	0	3	9
	ACABATS	6	0	0	0	6
1991 ACUMULAT	INICIATS	17	4	0	5	26
	ACABATS	44	27	15	2	88

Dades trimestrals sobre habitatge referents al municipi de Begur.
(Font: Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Girona).

La força del diàleg

Acabo de llegir la col·laboració del grup CiU a la revista municipal "Es Pedris Llarg" i trobo molt encertat el títol "S'inxampa abans un mentider que un coix".

Explicaré el perquè: en el text hi ha

algunes mentides que són tant evidents que els passa igual que al coix.

La primera és afirmar que "la Corporació no disposa d'una sola pesseta per inversions municipals que millorin la

qualitat de vida dels ciutadans".

Hem donat informacions al Ple de les inversions que està fent BEMUSESA varies vegades:

Inversió a la Zona Industrial	3.524.969 PTA.
Inversió enllumenat Les Argiles	157.300 PTA.
Inversió a l'Arbreda	2.723.686 PTA.
Inversió enllumenat públic	1.754.989 PTA.
Inversió vorera C/ Santa Reparada	631.373 PTA.
Inversió enllumenat C/ Vera/Sant Antoni	667.682 PTA.
Inversió Escoles Dr. Arruga	1.188.959 PTA.
Inversió al Casino Cultural	8.537.202 PTA.
Inversió al carrer Clos i Pujol	2.368.171 PTA.
Inversió al barri de Sant Josep	143.820 PTA.
Inversió millores dels jardins	3.224.966 PTA.
Inversions varies a Esclanya	575.793 PTA.
Inversió voreres a Sa Fontansa	2.050.704 PTA.
Inversió millores a platges	3.777.051 PTA.
Inversió en compra de contenidors	617.710 PTA.

Dades a 31 d'agost de 1991 i només les més representatives. En total la inversió puja 51.609.324 pessetes, fins a l'esmentada data.

Quan continuament es parla de pressumptes ofenses o menysteniments per part de l'oposició convindria tenir més cura a l'hora d'escriure o dir coses

públicament, sinó pot passar, com aquesta vegada, que el títol es torni en contra de l'acusador.

Amb tot, pensem que val la pena practicar un exercici de reflexió i prendre consciència que aquest no és el camí. Hem d'esforçar-nos a ser fidels a la veritat. Pretendre intoxicar a l'opinió pública no és

la manera correcta d'estar al servei del poble. No volem abusar del tòpic, però convé recordar que el diàleg i la voluntat d'enteniment i comprensió són els únics remeis per exercir una eficaç labor de col·laboració mútua.

L'Alcalde

Conte de Nadal

Pels anys 1830 era rector de Begur mossèn Rimbau, home estimat i volgut pels begurencs i que, segons la veu popular, durant la guerra de la Independència i darrera de l'altar major barroc de la parròquia, havia amagat més d'un begurenc. El diumenge abans de Nadal els digué que després de la missa del Gall i l'adoració del nen Jesús es faria un ressopó a la sacristia, i ell portaria, perquè les tastessin, unes avellanes que abans hauria torrat la seva majordoma. I continuà, dient: «Com tots sabeu a l'hort hi tinc dos grossos avellaners, i tot plegat serà acompanyat amb bon vi».

Per a la revetlla, qui més qui menys, s'arreglava per celebrar la festa més gran de l'any. Ja els pescadors de les nostres platges, havien amarrat ben fort es bots i llaguts, tancades ses botigues i pujat a la seva casa de Begur.

Mancaven unes hores per mitjanit, un home caminant a corre-cuita abrigat fins als ulls, amb un gros tapaboques i la barretina ben apretada, ja que es gregal era fred i bufava fort; quan passà al davant de l'ermita de Sant Ramon, inclinà el cap, vers la capella en senyal de salutació, passà pel costat de la torre de can Caixa, i amb dues gambades arribà a la casa rectoral i, agafant la corda que penjava de la finestra, l'estirà per tres vegades, tocant la campana que el mossèn tenia per causes de necessitat. Van passar uns segons, s'obrí la finestreta, i va aparèixer la figura de Mn. Rimbau, que preguntà a Joan del mas Pinc, ja que aquest era l'home, què és el que volia, a aquelles hores. Ell, li respongué que en Ramonet, el seu pastor, després de tancar el bestiar i fermar el gos, sense dir res a ningú i d'amagat, havia marxat, i fins ara l'havia cercat pujant, també, al castell per si entre els enderrocs el trobava, ja que, per desgràcia digué: «és una mica curt de seny».

Mn Rimbau, es posa el mantell, agafa les claus de l'església, i passa pel carrer Boadella i entrà a dins, ja que abans no hi havia la porta actual de la sacristia, i s'havia de donar la volta. Al cap de poc ja estava tocant la campana més grossa, el toc de sometent. Quan els begurencs el sentiren, més d'un s'esgarrià, ja que sempre era un toc de desgràcia. Poc després la majoria de vilatans estaven reunits davant

l'església. El rector els explicà tot el que en Joan li havia dit i afegint de la seva part, que una nit tan joiosa com aquesta de cap manera podia tornar-se en una de trista. Després d'escoltar el seu rector, els homes començaren la recerca d'en Ramonet per diferents indrets.

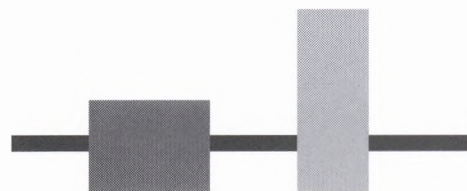
Serien prop de les onze de la nit, quan la Reparada del mas Pi de la Torre, li semblà veure com unes guspines, en mig de la foscor, al davant des castell, a sota d'unes alzines centenàries, que per sort avui encara podem contemplar. Ho digué doncs al seu marit, que amb el seu veí en Pere del mas Marquès, s'arribaren fins a les dites alzines, trobant-se recalcat a una de les soques i fumant un caliquenyo mig mort de fred, en Ramonet. Ells li digueren què hi feia allà dalt i l'altre els respongué: «tiririt, tiririt, quina fred que fa aquesta nit, però si passo la nit a fora em casaré amb la filla de la mestressa». Ells després de recriminar-lo per aquesta bestiesa li respongueren que mig poble per culpa seva havia sortit a buscar-lo, el feren aixecar amb una mica de violència, ja que no volia anar-se'n, i el varen acompanyar dins el mas. Pel camí a preguntes, els explicà que en Pere, del mas Carreras de la Roca, i ell es trobaven molt sovint amb el bestiar, i xerraven sempre de coses diferents i en una d'aquestes xerrades en Pere li digué que si volia casar-se amb la mestressa

jove, havia de passar una nit fredeluca a sota les alzines del castell, «i jo el vaig creure». Quan els begurencs saberen el que havia passat, volgueren escalfar en Pere, per la mala broma, però ell en veure el caire que agafava la cosa, tingué cura d'amagar-se fora del poble.

No cal dir que el ressopó va ser del millor, ja que tots portaren alguna cosa per menjar: nespres, ametlles, figues seques, pinyols torrats, i en Joanet de can Dam, hi portà vi de la seva vinya. Però el que s'ho va passar més bé, va ser en Ramonet, ja que era el centre d'atenció, i si li demanaven explicacions, ell deia, tot fent-se el murri: «tiririt, tiririt, quina fred que fa aquesta nit...».

Bones festes i un bon any 1992.

FRANCESC DE SON MOLAS

Un cas curiós d'herència de confiança originat a Begur

El dret civil català s'inspira en el principi de reconèixer i emparar la llibertat de testar, i des d'aquesta perspectiva permet als ciutadans de Catalunya disposar del patrimoni per a després de la mort de la forma que el testador cregui més adient, ateses les peculiaritats patrimonials i de caire familiar que concorrin en cada herència.

Quan el testador català ordena en testament el destí que vol donar al seu patrimoni per a després de la mort, normalment explícita en el propi testament quina és la seva darrera voluntat, que d'aquesta forma és accessible als tercers interessats en conèixer la voluntat del testador. Però el dret català admet també que el testador pugui ordenar una herència de confiança, que essencialment consisteix en la possibilitat que el testador comuniqui de forma reservada o secreta la seva darrera voluntat a la persona que anomena amb el caràcter d'hereu de confiança, amb la finalitat que aquest

compleixi la seva darrera voluntat donant als béns hereditaris el destí que el testador en forma reservada li ha comunicat. Per consegüent, en aquest cas, a diferència del que succeeix en els supòsits generals, els tercers desconeixen la voluntat del testador que, per les raons que siguin, ha cregut convenient manifestar-la únicament de paraula o per escrit al seu hereu de confiança.

En relació amb aquesta peculiar i curiosa institució jurídica catalana, crec que pot interessar als begurencs conèixer un cas d'herència de confiança que es va donar a la nostra vila a finals del segle passat. Un begurenc, el senyor Josep, atorgà testament l'any 1865, en el qual instituïa hereu de confiança el seu germà, el Sr. Pere, per tal que disposés de la seva herència en la forma que li havia encomanat confidencialment de paraula. L'any següent el testador va redactar un document privat, en el qual donava per escrit unes instruccions al

seu germà, Sr. Pere, sobre compliment de la seva darrera voluntat; document que signaren el testador i el seu germà, instituït hereu de confiança, el qual manifestava que les instruccions escrites en l'esmentat document, eren les mateixes que oralment li havia comunicat abans el seu germà pel compliment de la seva darrera voluntat.

Un cop ocorreguda la mort del testador Sr. Josep, interessà el compliment de les seves disposicions testamentàries, tal com resultaven del referit document privat signat pel testador i el seu germà hereu de confiança. Però aquest es negà a complir-les, al·legant que el seu germà l'havia facultat per disposar de l'herència d'acord amb les instruccions que li havia fet confidencialment de paraula; i que si bé era cert que existien les instruccions escrites a les quals s'ha fet referència, al·legava l'hereu de confiança que després el seu germà li havia donat unes altres instruccions referents al destí de l'herència, les quals mai va fer públiques. Aquest fet donà lloc al corresponent litigi entre l'hereu de confiança i les persones afavorides per la successió d'acord amb les instruccions escrites pel testador Sr. Josep. El litigi fou resolt inicialment pel Jutjat de Primera Instància de la Bisbal, en segona instància per l'Audiència Territorial de Barcelona i en darrer terme pel Tribunal Suprem espanyol. I les tres sentències es pronunciaren en el sentit que l'hereu de confiança, Sr. Pere, havia de complir la darrera voluntat del seu germà tal com venia explicitada en el document privat de l'any 1866, perquè no mereixia credibilitat la manifestació de l'hereu de confiança d'haver rebut posteriorment i en forma verbal unes instruccions diferents del seu germà, que sempre va mantenir secretes.

Els antecedents d'aquest cas i la solució que al mateix donaren els tribunals que successivament resolgueren el litigi, crec que és un exemple prou il·lustratiu dels inconvenients i els perills que comporta l'herència de confiança. Ja que si l'hereu és veritablement de confiança, no podrà fer altra cosa que complir exactament les instruccions que li hagi donat el testador. Però si aquest no ha deixat unes instruccions escrites, molt difícilment es podrà comprovar si les manifestacions fetes per l'hereu de confiança coincideixen amb les que reservadament i de forma verbal li comunicà el testador. I per consegüent resta sempre el perill que l'instituit hereu de confiança, abusi de la seva condició, sense que els tribunals puguin corregir aquest abús. Llevat que existeixin unes instruccions escrites del testador, com

succeïa en el cas que ha donat origen a les presents consideracions.

I una reflexió final: s'havien donat a Catalunya alguns casos d'herència de confiança i potser valdria la pena preguntar-se per què els testadors decidien valdre's d'aquesta institució que, com s'ha pogut comprovar, comporta gairebé sempre un risc indubtable. Sembla clar que els motius poden ésser molt variats i davant la impossibilitat de poder esmentar-los, apuntaria que tal vegada el testador decidiria ordenar una herència de confiança quan volia assolir unes finalitats d'alguna forma contràries a determinats preceptes legals.

Actualment les herències de confiança són pràcticament desconegudes a la nostra vida jurídica. Això pot obeir, en primer lloc, al fet d'haver desaparegut

del nostre dret les normes que discriminaven els fills nascuts fora de matrimoni en la successió de llurs pares, i també al fet que les herències de confiança hagin de pagar uns impostos molt crescuts, si no es revela en temps oportú la voluntat del testador.

LLUÍS PUIG i FERRIOL
Magistrat del Tribunal Superior
de Justícia de Catalunya

El testament de Pere Forgas i Puig

LA PERSONA

La Gran Enciclopèdia Catalana diu: Forgas i Puig, Pere (Begur, Baix Empordà, segle XIX- ?) Polític, industrial surotaper, fou diputat a les corts per la Bisbal. Participà activament en la revolució de setembre de 1868, i aquell mateix any fou nomenat governador civil de Girona.

La fitxa es pot completar. Pere Forgas i Puig nasqué a Begur el 27 d'agost de 1817 i aquell mateix dia fou batejat a les fonts baptismals de la nostra església parroquial. Era fill d'Anton, comerciant, i de Maria. Tingué per padrins els seus avis materns. El batejà el rector, Mn. Josep Vernís. Són dades tretes de la seva partida baptismal.

(Llibre VII, foli 147).

D'antuvi s'ha de fer un aclariment. A Begur hi ha molts cognoms que es repeteixen; i els Forgas i els Puig estan entre ells. Això crea confusions. Quatre anys i mig abans va néixer a Begur un altre Pere Forgas i Puig. Els seus pares eren en Josep i la Margarida. Va casar-se amb Teresa Caner i quan morí, el 3 de juliol de 1884, deixà 5 fills. Però aquí no parlem d'aquest begurenc; el nostre és un altre Pere Forgas i Puig, que es mantingué solter tota la vida i que morí lluny de Begur tres anys més tard.

Pere Forgas i Puig se'l pot mirar sota diferents aspectes. Com a polític va tenir

tasques molt variades. Fou batlle de Begur, governador civil interí de Girona i diputat a corts. Estigué en contacte amb la flor i nata del món polític. Fou un gran amic de Manuel Ruiz i Zorrilla (1833-1895), qui ocupà diferents ministeris i alts càrrecs i tot i ser un gran amic del rei Amadeu en restaurar-se la monarquia es declarà republicà i fou desterrat. Pere Forgas l'amagà una temporada a la seva fàbrica de taps del convent de santa Reparada; però aquesta amistat amagada, amb el que havia caigut en desgràcia política, acabà perjudicant-lo seriosament i els mateixos que l'havien fet pujar el van ensorrar.

Morí pobre, desconegut i privat del

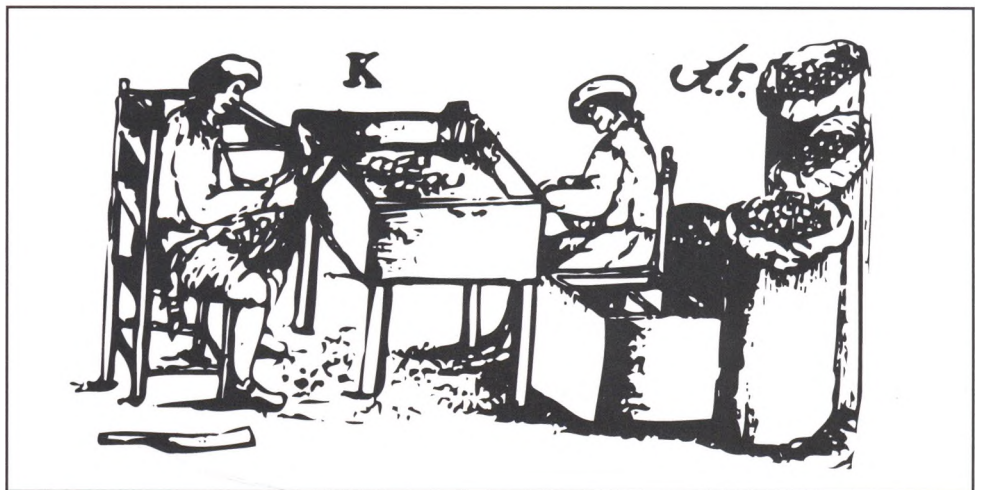
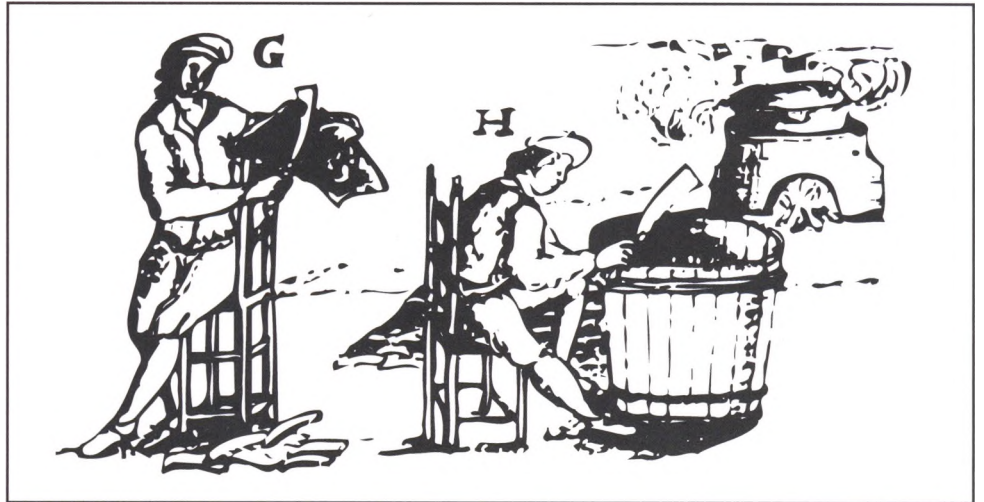
El convent de Santa Reparada.

consol de la família i dels amics, i sense que es pogués complir el que havia disposat en el seu testament: ser enterrat en el panteó que la seva família tenia a Begur. Llegeixo uns petits trossos de la seva partida de defunció: ...D. Pedro Forgas i Puig, natural de Begur, término municipal de id, provincia de Gerona, de setenta años de edad, soltero, de profesión propietario y domiciliado en la Alameda, número 14, falleció a las dos de la mañana del día de hoy (29 d'agost de 1887) en su domicilio (Alameda 14, Màlaga) a consecuencia de neumonia tifoidea... Que del referido finado se ignoran todas las demás circunstancias. Se ignora si otorgó testamento. Y que de su cadáver se había de dar sepultura en el cementerio de San Miquel... Havia viatjat molt i havia fet llargues estades a Andalusia i a Extremadura, on havia muntat grans negocis surers. La mort l'atrapà a Màlaga, a la Fonda Londres, després d'una curta malaltia, quan acabava de complir els 70 anys.

ELS SEUS NEGOCIS

Pere Forgas i Puig tenia un esperit comercial. Sense deixar la política, treballà tota la vida en el negoci dels taps. Aprofitant les lleis de la desamortització i que l'Estat malvenia, a preus de saldo, les propietats que havia confiscat a l'Església i a alguns particulars, amb l'excusa que eren béns no rendibles, que estaven en mans mortes, Pere Forgas comprà moltes finques a Andalusia i Badajoz. El mateix havien fet altres begurencs que més tard es convertiren en socis seus.

Treballà en el negoci de suro amb els Dausà a Cassà de la Selva, on havia comprat el mas Viader. Amb els germans Joan i Josep Dausà i Carbó, el 27 de febrer de 1861 fundà a Alburquerque, Badajoz, la Sociedad Dausà y Forgas. El 9 de novembre de 1871 deixà els Dausà, car havia acabat el temps convingut, i s'uní amb dos begurencs. Eren en Bonaventura Caner i Bataller, de 44 anys, i en Vicenç Ferrer i Bataller, de 31. Amb ells creà la Razón Social Forgas, Caner i Ferrer. Pere Forgas posà el 50% del capital, valorat en 125.000 pessetes, i els altres dos socis l'altra meitat. El 2 de maig de 1878 Forgas deixà aquesta societat.

Procés de transformació del suro.

Per fer marxar aquests negocis comptava amb una casa a Alburquerque, C/ S. Anton, núm. 49. Era gran, tenia 3 pisos, 3 corrals, un hort i altres annexos. Pròpiament era una fàbrica de taps. Comptava també amb dues finques anomenades «Careo», una «tapada» i un tancat de toros. Tot això era propietat d'ell, i en part dels seus socis. En total sumaven 385,3 hectàrees. Però tenien dret a l'aprofitament d'herbes, farratges, arbres i suredes de 19 finques, amb un total de 5.832 hectàrees; gairebé 6 milions de metres quadrats. Explotava, a més, grans boscos de Ronda i Gaucin.

Personalment encara tenia altres propietats escampades en diferents punts d'Andalusia, com l'església de Santa Llúcia de Sevilla, sense culte i convertida en magatzem.

A Begur, endemés de les propietats que li venien de la família, tenia el convent de Santa Reparada. L'havia comprat el 1855, amb la desamortització. El seu parent, Francesc Puig i Forgas, el comprà primer i l'hi vengué unes setmanes més tard. En pagà 155 pessetes i deixà pendent 9 terminis d'igual valor que no es liquidaren fins el 1913. El convent de Santa Reparada es convertí en una fàbrica de taps que donava vida a molta gent del poble. Cap al convent canalitzava tots els negocis que feia al sud. Agafà tal embalum que pensava fer un port a Sa Riera, on pogués desembarcar el suro que treia d'Andalusia. N'és testimoni la torre del convent que aixecà per controlar el moviment del futur port que no arribà a fer-se.

Amb tota certesa Pere Forgas tenia encara altres propietats, que no puc especificar

amb els documents que tinc a les mans.

EL TESTAMENT

Pere Forgas era un home que estimava enormement Begur i que pensava molt en els pobres. El seu testament n'és una prova. El 16 de novembre de 1875 es presentà a Barcelona amb el notari Miquel Martí i Sagristà i manifestà les seves últimes voluntats. No vaig a transcriure tot el seu testament que tinc davant. M'accontento transcrivint les ratlles més significatives.

...nombro albaceas a mis apreciadas hermana y tía, Maria Forgas e Isabel Puig... Deseo ser sepultado en el panteón de la familia que tengo en la población de Begur y si en ella no ocurriera mi fallecimiento, es mi voluntad que cuando sea posible... sean trasladados mis restos en dicho panteón. Criado y educado en la religión católica por mis queridos e inolvidables padres, quiero que al ocurrir mi muerte se toquen una sola vez las campanas; que se diga una misa cantada, sin más ceremonias religiosas y que sólo el cura párroco del lugar en que moriré... acompañe mi cadáver al cementerio con entrada y salida de la iglesia parroquial. Lego a los pobres de Begur que acompañen mi cadáver a la última morada, un pan de seis libras a cada uno de los que sean jefes de familia y uno de tres libras a los demás... Quiero que los tres pobres más ancianos del pueblo de mi naturaleza entre los que acompañen mis restos vayan delante con velas encendidas desde la casa mortuoria hasta el panteón... y que a cada uno de dichos pobres se les compre un traje completo de paño pardo oscuro de buen abrigo y un par de zapatos y un gorro del país...

Deixeu-me fer una pausa. Pere Forgas no demanava uns grans funerals, com podia desitjar una persona realment important i rica. Es limità a demanar el mínim. Però aprofità el costum del poble a portar uns ciris al costat del difunt per exercir uns actes de caritat a favor dels pobres de Begur.

Segueix donant unes normes a les marmessores, que no van poder executar, car moriren abans d'ell. Després divideix la seva herència en dues parts iguals... *la una se invertirà en la fundación y sostén de una casa de caridad en el edificio de santa Reparada, término municipal de Bagur, de mi propiedad; y la otra parte servirá para dotar jóvenes doncellas cuando se casen...* Aquest dot serà preferentment per a les noies pobres de la seva

família; però podrà servir també per a altres joves pobres del poble. Fa un tracte amb elles: *...a las jóvenes favorecidas les recomiendo que sean buenas esposas, buenas madres y buenas cristianas, educando sus hijos en la moral de los justos, estimando a los demás como verdaderos hermanos. Los dotes serán de quinientas pesetas cada uno...*

Continua parlant de la seva família. És untros que no ens interessa. Més endavant torna a parlar del poble... *Instituyo hereaderos de la restante sexta parte a las diez familias más pobres de la población de Bagur, repartiendo entre ellas en décimas partes. Cuyas décimas se pagaran al que sea jefe de la familia, varón o hembra...*

Més enllà comença a parlar del Consell de Família: *... Constituiran dicho Consejo de Familia los tres parientes más ancianos parientes míos, más allegados, el alcalde que es y será de dicha villa de Bagur, y el cura párroco que es y fuere de la propia población. Este consejo será presidido por el pariente más anciano y la administración correrá a cargo también de uno de mis parientes, individuos del consejo que será nombrado por éste. Dicho consejo tendrá la inspección de los actos de la administración y la inversión de sus fondos, conforme mi voluntad... Es mi voluntad que el Consejo de Familia se reúna cuando menos una vez al año y siempre en el domingo antes de la fiesta de S. Pedro patrono de la villa de Bagur, y presidido por el pariente que sea más anciano examine las cuentas... y haga el sorteo público correspondiente para que si fuere posible publiquen los nombres de los agraciados y desde el púlpito durante la Misa Mayor en el día del patrono de la población.*

No acaba encara. Demana que... *dicho consejo conserve haciendo cada año la limosna general que he venido haciendo cada año el día veintisiete de enero, aniversario de la muerte de mi buen padre y que me recomendó mi virtuosa madre.*

Tot i que m'he menjat una bona part del testament, amb el que he transcrit es veu clarament que Pere Forgas i Puig estimà Begur, sobretot els pobres.

PROBLEMES IMPREVISTOS

Hi hagué problemes per tirar avant tots aquest bonics plans. Mantenir tots els negocis que havia muntat amb poc temps costà a Pere Forgas molts maldecaps. Hagué d'hipotecar moltes propietats.

Tingué plets a Màlaga, Sevilla i Madrid. En certs moments tingué onze plets que anaven en dansa simultàniament. Els més greus foren els que tingué a Ronda. Un Real Decret del Consell d'Estat li va ser molt desfavorable i hagué de posar plet amb l'Administració. Havia invertit molt en els boscos de Ronda i Gaucin, esbossant i plantant. Es parla d'un milió de rals. I hagué de fer un dipòsit de 14.000 duros a l'Ajuntament de Ronda. Quan els seus sacrificis començaven a donar fruit, el marquès de Loring, avalat pel real decret, començà a enviar brigades de treballadors als boscos de Ronda, a pelar els suros y a emportar-se'ls, sense haver-hi forma de fer una avinença. Tot i els molts esforços que féu, no aconseguí sortir-se'n.

La mort li sobrevingué quan estava enmig de tots aquests problemes. I poc després el seu advocat de Ronda, Bartolomé Morales del Valle, plantà plet al Consell de Família que Pere Forgas havia establert, reclamant pagaments que Forgas, el seu client, no li havia fet. Sebastià Torroella, procurador del jutjat de la Bisbal, féu una demanda semblant. Tinc davant aquests dos dossiers. En ells s'insinua que Pere Forgas tenia deutes pendants amb altres advocats, que també reclamaven els seus honoraris. Més encara, Agustí Forgas i Pi, un familiar seu, volgué rescabalar-se dels diners que li havia deixat. Tenia una colla de resguards que ho acreditaven.

Quan caigué a Begur tota aquesta pluja de reclamacions el Consell de Família no havia vist ni un cèntim, i els mateixos membres de la família que formaven part del consell no hi ajudaven gens. No es podien fer responsables de tota aquella sèrie de pagaments. I acabà perdent-se tot. El convent de Santa Reparada passà a ser propietat d'Agustí Forgas i Pi a canvi de les 44.200 pessetes amb 33 cèntims que reclamava judicialment. I les altres finques van anar esvaint-se de forma consemblant. Els creditors andalusos, si pogueren salvar alguna cosa del naufragi, se la devien repartir. De fet, no arribà res a Begur. I tots els projectes altruistes i humanitaris que Pere Forgas i Puig havia forjat en la seva ment, no pogueren portar-se a terme, i els pobres i els avis de Begur es quedaren sense els ajuts que havien esperat amb il·lusió.

Pere Forgas i Puig morí pobre i fracassat, però la memòria d'un home que estimà moltíssim la nostra vila i la nostra gent humil, als begurencs ens mereix un gran respecte.

Mn. JOSEP VAQUER i CATÀ

El poblament antic del castell de Begur. Noves dades

L'existència d'un hàbitat d'època ibèrica al cim del puig del castell de Begur és coneguda ja des de fa algunes dècades. Les primeres dades s'obtingueren l'any 1908, en ocasió d'unes obres de condicionament dels accessos al castell promogudes per Salvador Raurich. Els moviments de terres efectuats durant l'obertura del nou camí proporcionaren un important lot de materials arqueològics bàsicament datables en dos moments: l'època ibèrica (segles VI-II a.C.) i l'època medieval-moderna.

Els anys 1943 i 1944 es dugueren a terme les úniques excavacions arqueològiques que ha conegut l'indret. Els treballs estigueren a càrrec del Dr. Lluís Pericot, i consistiren en unes cates destinades a documentar els primers nivells arqueològics i, si hi havia sort, els primers murs del fins llavors inèdit poblat ibèric. Els resultats, tot i la migradesa de la zona excavada, foren alentadors: un cop treta la terra superficial aparegué un nivell de cendres que cobria les restes d'un mur de pedra seca. Aquest es fonamentava en un estrat que proporcionà un nou lot de ceràmiques i material divers d'època ibèrica, entre els quals destaquen dos espectaculars fragments de ceràmica àtica del segle IV a.C., un d'ells decorat amb una figura femenina, del estil de figures roges, i l'altre amb un motiu vegetal pintat en blanc (estil de St. Valentine).

Malauradament, s'ha perdut la pista dels materials exhumats, tant pel senyor Raurich com pel senyor Pericot, i els treballs començats l'any 1943 no han tingut continuïtat. Malgrat tot, s'han anat efectuant en el lloc esporàdiques troballes de ceràmica en superfície que, o bé dipositades en el magatzem del Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona o bé a les dependències de l'Arxiu Històric Municipal, han restat inèdites fins als nostres dies. El nostre propòsit és donar-les a conèixer per primer cop.

MATERIAL EMMAGATZEMAT AL CENTRE D'INVESTIGACIONS ARQUEOLÒGIQUES DE GIRONA

– Núm. inv. 99.285. Un fragment sense forma de ceràmica ibèrica pintada, decorada amb diverses bandes horitzontals de

color vinós (núm. 5). Aquest fragment ingressà al CIAG l'abril del 1971.

La resta de material dipositat al Centre prové d'una donació efectuada pel senyor Lluís Balagué:

– Núm. inv. 201.295. Un fragment de vora i nansa d'un skyphos de ceràmica àtica de vernís negre (segles V-IV a.C.) (núm. 1).

– Núm. inv. 201.296. Un fragment de peu d'una kylix (copa baixa i plana) del mateix tipus ceràmic que l'anterior (núm. 2).

– Núm. inv. 201.297. Dos fragments sense forma de ceràmica ibèrica pintada, tres de comuna oxidada a torn, un de grisa de la costa catalana i un d'àmfora púnica.

MATERIAL PROCEDENT DE L'ARXIU HISTÒRIC MUNICIPAL

– Una vora de ceràmica Campaniana A (final del s. III-primera meitat del segle II a.C.), probablement de la forma Lamboglia 21 (núm. 3).

– Una nansa (núm. 4) i un fragment informe de ceràmica grisa de la costa catalana, de cronologia afí a l'anterior.

– Una nansa d'àmfora ibèrica.

– Una nansa i un fragment sense forma d'àmfora púnica.

– Un fragment sense forma de ceràmica africana de cuina (segles II-V d.C.).

CONCLUSIONS

De nou ens trobem amb materials que evidencien l'existència d'un hàbitat ibèric al cim del castell, malauradament del tot desconegut a hores d'ara. Les magnífiques condicions que ofereix el lloc com a punt de guaita, fàcilment defensable, tant vers el mar com vers la plana, el fan ideal per a l'assentament d'un poblat d'època ibèrica. Les ceràmiques d'importació, àtiques, campanianes i àmfors diverses, provenen de relacions comercials que, de ben segur, es realitzaven per via marítima, i, a més, reafirmen la pervivència del poblat com a mínim en el lapse cronològic que va des dels segles V-IV a.C. fins al II a.C.

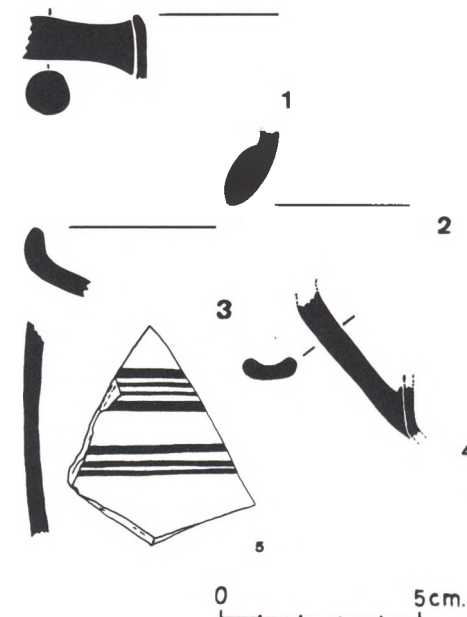
Una dada interessant la dona el fragment de ceràmica africana de cuina, d'època romana. Ni Raurich ni Pericot esmenten la troballa de cap fragment d'aquest període històric, que abraçaria dels segles II a.C. al

V d.C., i les altres notícies existents són imprecises. Amb aquesta peça africana queda provada, al menys, una certa freqüentació en el lloc durant una època que fins ara restava inèdita. De totes maneres, l'absoluta minoritat d'aquest fragment en relació amb el material ibèric fa descartar, ara com ara, l'existència d'una població estable en el castell durant l'època romana.

Resta, doncs, per conèixer la totalitat d'aquest primer poblament de Begur, les seves muralles, els seus carrers i les seves cases. Això només serà possible amb futures investigacions arqueològiques que reprenguin la tasca, tants anys interrompuda, iniciada pel Dr. Pericot.

JOAN LLINÀS i POL
Arqueòleg

Nota de la redacció: Agraïm a la Sra. Aurora Martín, directora del Centre d'Investigacions Arqueològiques les facilitats donades per investigar a l'autor de l'article, així com els begurencs Lluís Regincós i Francesc Prats per les donacions de materials que han fet a l'Arxiu Històric de Begur per al futur Museu. En els propers números d'Es Pedris Llarg informarem detalladament de les esmentades donacions i també del desenvolupament del projecte del Museu.

Dibuix: J. Llinàs.

El centre artístic begurenc

Quan el bon amic Lluís Costa, arxiver d'aquesta vila, em va demanar col·laboració quant a aportacions de documents d'afers històrics per ampliar l'arxiu Municipal; naturalment no m'hi vaig poder negar.

Aquesta vegada, si m'ho permeteu, us parlaré d'una societat que es va esfondrar per culpa de la Guerra Civil. Es tracta de la societat «CENTRE ARTÍSTIC BEGURENC».

Quan l'edat d'or del suro, que fou també la millor època de la família Forgas amb la seva fàbrica de taps funcionant a tot rendiment, construïren un edifici amb la finalitat que tots els seus treballadors i públic begurenc gaudissin d'un centre cultural i recreatiu per al lleure.

L'edifici en qüestió encara existeix i està emplaçat al número 6 i 7 del carrer Forgas i Elias, avui en desús. La primera planta, consta d'una sala d'espectacles, vestíbul i camerinos per a tal fi. El primer pis, una esplèndida sala de cafè-bar, una cambra on hi havia una biblioteca, una petita terrassa i un habitatge per als bidells.

Fou un model de societat formada per socis de totes les classes socials: treballadors, amos, empresaris, fins i tot els mateixos propietaris, la família Forgas.

A la sala d'espectacles, s'hi feien funcions de teatre, ja que a Begur, també hi havia una companyia d'aficionats, balls, revistes, varietés i més tard cinema mut, fins que va arribar el cinema parlat o sonor. Hi havien passat companyies molt bones, com les d'en Ramon Martori, en Santpere i de varietés la Serós i moltes d'altres.

Al·l'època del cinema mut recordo el mestre Frederic Sirés «de Can L'an» fill d'aquesta vila i autor de l'havanera «La gavina», avui dia cantada a tot arreu, tocant el piano al peu de l'escenari. Era una mena de complement perquè la pel·lícula no fos tan monòtona.

Per aquesta sala hi havien passat totes les millors orquestres d'aquells temps des dels Montgrins, la Selvatana, la Principal de Palafrugell, la cobla Barcelona, l'Emporitana de Verges, l'Albert Martí, fins i tot, els Verds de Mataró.

La Societat tenia llogada la Principal de la Bisbal d'un any per l'altre durant molt temps.

Per les festes anyals, Nadal, Cap d'any, Reis, les Pasqües i Carnestoltes, es feien grans balls. Hi havia el costum que a les mitges parts es convidava la parella a pujar a la sala del cafè a prendre xocolata desfeta amb melindros o bunyols que amb molt bon encert feia la meva àvia Emília, encarregada del cafè.

Com que tothom es guanyava bé la vida, els treballadors es podien permetre el luxe d'anar a prendre cafè havent dinat i havent sopat.

A les tertúlies que es feien a la taula rodona a l'estiu, i a l'hivern a l'entorn de l'estufa, es parlava de tot. Els més joves, escoltàvem molt atents aquelles xerrades dels homes grans amb experiència, explicant anècdotes i acudits d'aquells temps llunyans. Donava gust sentir-los. Els tapers parlaven de quan feien els carracs i taps a mà, de quan anaven a les botigues de les platges a fer àpats, tiberis i ressopons, cantant havaneres i cançons de taverna. Algun dels més vells contava alguna mentida de la Guerra de Cuba.

A l'hivern, quan feia mal temps i els pescadors no podien sortir a la mar, parlaven de quan anaven a Sa Xàvega i als sardinals amb el llagut de rem i la vela llatina. Algun també havia anat a pescar corall.

A l'estiu, quan venien de vacances els representants de la casa Forgas, que tenien sucursals arreu del món, explicaven les anècdotes d'aquelles ciutats estrangeres: en Paquito Mató, els germans Paquito i Juanito Matilde, l'Eduard Corp, en Paquito Forgas «Noi Nut», etc.

A la sala del cafè, també s'hi feien els concerts de les festes majors i els balls de deu o ball vermut del segon dia, a on totes les noies estrenaven un luxós vestit llarg i els joves es mudaven com uns putes. Era el millor espectacle de la Festa Major.

Al cafè hi havia molts cambres, que jo recordi: en Godo, en Pere Clara, en Joan Font i també els ajudava l'Amador de can Nan. Quan es feien aquells grans concerts, amb l'orquestra a l'entorn de la taula de billar, i amb un silenci sepulcral en Joan Font, home molt bromista, deixava caure la safata d'alpaca sobre el sòl emmosaiat, fent, com se suposa, un soroll estrepitos. Tot el públic esclatava a riure mentre l'orquestra continuava tocant «Los sitios de Zaragoza», «La del manojito de Rosas» o algun fragment de sarsuela en boga d'aquells temps.

Tampoc hi havia televisió ni massa ràdio, passaven molts artistes transeünts: cantaires, malabaristes, mags, etc., i solien actuar també a la sala del cafè del centre. L'agutzil, en Cinto Pei, feia un pregó per a tot el poble i tothom venia a veure l'espectacle.

Per les festes majors, com que la sala d'espectacles era insuficient a causa de la gran quantitat de públic que hi venia, la Societat llogava un envelat que l'emplaçaven a l'hort de can Lluen, al pati de cal Ferrer Baus i els últims anys al garatge d'en Pella que

quedava molt bé i si plovia, no es mullava.

L'any 1939, acabada ja la guerra, la Societat no es tornà a reformar, però al cafè es reprengueren les tertúlies de la taula, rodona amb en Pepe Nap, en Pere Antic, en Felip Ferriol, en Ponsatí, en Reixach, els Mariano, en Joaning, en Carlitos, l'Amador de can Nan i els begurencs allunyats que venien per les vacances, en Pere Xapa, es Xinet, en Pere Ferrer i tants i tants d'altres que no puc recordar i que es faria una llista interminable. També demanava la paraula algun americà d'aquells que havia anat a fer fortuna a Cuba o a Puerto Rico hi havia perdut la maleta a l'estret.

Quan l'escriptor Josep Pla passà una temporada a la barraca de cal Noi Airós a Sa Platja de Fornells, també havia freqüentat a alguna xerrada de la taula rodona, ja que pujava a Begur a visitar la seva amiga Adi Enberg que va viure una temporada a la casa on avui hi ha el restaurant «Rostei» al carrer de la Concepció Pi, i també al seu bon amic Amador Mont.

I ara que parlem de l'homenot de Llofrui, recordo que l'última vegada que el vaig saludar, ja molt vellet, ens trobàrem a la fonda de can Rovent de Pals, que dinava amb el que fou batlle d'aquella localitat, en Pere Servià Cantó. Em va preguntar pel meu pare, ja que també hi tenia amistat.

Fou una llàstima que per culpa de la guerra es perdés aquest centre tan volgut i estimat per tot el poble begurenc i viles de l'entorn.

En un reglament del "Centre", de l'any 1909, que sortosament conservem, podem veure la composició de la Junta: Antoni Farga (president), Pere Costa (sots-president), Pere Comas (secretari), Alfons Pericay (sots-secretari), E. Silvestre (tresorer), C. Corredor (vocal bibliotecari), J. Bataller (vocal consergeria), A. Forgas (vocal del ball) i P. Dalmau (vocal del teatre).

He hagut de fer grans esforços per recordar i descriure tot el que la memòria m'ha aportat referent a aquesta societat i a coses de la meva infantesa, ja que la vaig viure molt de prop perquè vaig néixer en aquest centre i en una cambra voltada d'aparells i cintes cinematogràfiques.

Naturalment es podrien dir i explicar més i més coses, sobretot anècdotes que no s'acabarien mai, però ho deixarem per als pròxims números d'Es Pedris Llarg que continuarem parlant de les tertúlies de la taula rodona.

M.F.G.

Deixeu-me parlar de la Montserrat Roig

El dia 10 de novembre passat va morir la Montserrat Roig, només amb 45 anys. La seva mort ha estat una gran pèrdua per a la cultura catalana. Feia aproximadament un any i mig que col·laborava amb un article diari a l'«Avui». Llegir-la era pura delectança. Em vaig enamorar de la seva narrativa, ara m'he enamorat de la seva gran personalitat. Amb una mort anunciada va escriure fins a l'últim dia de la seva vida. Quina serenor! Encara el dia de Tots Sants va fer un escrit que em va agradar molt. Segons la interpretació que vaig fer-ne, venia a ser un homenatge als sants petits, innominats, una mica escanyolits, segons ella. Aquells que han passat per la vida fent el bé i procurant la felicitat dels altres sense que ningú se n'hagi adonat. Aquest són els que gaudeixen amb més tranquil·litat dels avantatges del Cel, no com els grans sants que sempre van atrafegats per complaure la infinitat de coses que els arriben a demanar, ...«i si no compleixen, sabeu que els passa? —diu ella— A Mèxichi ha una església on moltes imatges són escapçades per no haver complert amb les promeses.

Era una gran defensora dels drets de la dona, sense arribar a aquell feminisme recalitrant que de tot en tenen la culpa els homes. El dia 25 d'octubre intitulava la seva col·laboració: «De la neteja quan esdevé obsessió». Explicava que una parella amiga s'havien separat perquè ella feia la vida impossible al company per la gran obsessió que tenia per la neteja. No crec que n'hi hagi per tant. Ja sabem que en la convivència s'ha de tenir una mica de corretja. Vull dir una mica cada un. No fa pas molt en Paco Candel també explicava les facècies d'un amic seu que per no complicar-se la vida amb les escrupolositats higièniques de la seva esposa va acabar fent estada diürna al bar de prop de casa seva. Home! Tampoc és això. Tots ens hem trobat que en entrar a casa ens fan saltar per sobre d'una estesa de diaris, o bé que ens hem hagut d'acostumar a esmorzar a la cuina perquè aquella era l'hora d'endregar el menjador, i amb una mica de paciència ho hem arreglat. El que va resoldre un cas semblant a casa seva, va ser en Benet Guillem «HUEI».

En Benet era un home de professions «lliures-poc-pencaires», feia una mica de pagès, tenia tres o quatre vaques, la seva

dona menava un ramat d'ovelles, ell, anava als mercats, a l'estiu era el «recader». El Ràpid de Fornells, amb tartana... procurava no adquirir massa compromisos per tenir certa llibertat.

Els treballadors de la fàbrica plegaven a les 12, anaven a dinar ràpidament, i es passaven jugant a cartes fins que tocava la campana de la fàbrica quan faltaven cinc minuts per tornar a començar a les dues. Ell aprofitava aquell parell d'hores per tenir companys de joc. La seva dona per fer-li la punyeta, procurava donar-li el dinar una mica més tard cada dia. No varen pas discutir ni renyir mai, ell, se n'anava a prendre cafè abans de dinar.

Amb aquests casos explicats sembla que vulgui donar la raó als homes. No és pas això. Crec que sempre es podria trobar un punt mitjà per arreglar-ho.

Em sembla que per anar pel món una mica tranquil s'han d'agafar les coses (no totes) amb un punt d'informalitat, amb un si és no és de desordre, que no vol dir deixadesa ni brutícia. Procurant suprimir les impertinències que puguin molestar.

Viure amb «un pensament de sal i un pessic de pebre» tal com suggeria la Montserrat.

En començar, us deia que m'havia enamorat de la gran personalitat de la Montserrat, però això ha estat quan ja ella no hi és, i quan passant articles escrits

tres o quatre dies ans del seu decés m'ha semblat impossible que pogués tenir el pensament i tots els sentits posats en les tragèdies actuals. Demanava que els pares de les pàtries presents a la Conferència de Madrid s'entenguessin per acabar amb tanta devastació: «Les negociacions de Madrid, haurien de servir perquè les criatures no haguessin de pagar els tributs de la Història». I recordava Irene, la nena víctima del terrorisme que va quedar sense cames, i el desconsol dels seus familiars, i altres fets dels que avui commouen el món.

A mi va impressionar-me que en el seu estat pensés tant i tant en els altres.

Potser a hores d'ara ja és una santa escarransida. El seu tarannà no és per estar-se en un racó sense fer res. Si aquí va col·laborar en un diari fins a l'últim dia de la seva vida, allà ja haurà trobat feina per tornar a començar.

S'acosten les Festes Nadalenques, que les passeu bé.

J. C. RIERA

RECORD PER EN LLUÍS COMAS I PI.

Els amics ens van deixant, i amb ells se'ns en van les fonts d'informació. Moltes vegades a l'hora d'escriure aquestes col·laboracions tinc dubtes i corro a documentar-me a on em sembla més oportú. En Lluís m'ha assessorat moltes vegades. Li dono les gràcies amb el record més pregon.

JOSEP

GENT GRAN:

Diumenge 22 de desembre a les 7 de la tarda al Casino Cultural actuació del grup de cant **TERRA NOSTRA** de Torroella de Montgrí.

MISSA i CONCERT NADALENC:

Dia 15 de desembre, a les 11 del matí.
Lloc: **Església de Sant Pere**.
Participa: **Coral «Mestre Sirés» de Palafrugell**

DIVENDRES 3 DE GENER DE 1992

De 6 a 8 del vespre, a l'entrada de l'Ajuntament, hi haurà dos patges de Ses Magestats els Reis d'Orient, que recolliran les cartes dels infants.

DEL 27 DE DESEMBRE DE 1991 AL 3 DE GENER DE 1992, TOTS ELS NENS DE MENYS DE 10 ANYS PODRAN PASSAR PER L'AJUNTAMENT A RECOLLIR EL TIQUET QUE HAURAN DE PORTAR AL CASINO PER TENIR EL REGAL.

DIUMENGE 5 DE GENER DE 1992

A 2/4 de 7 del vespre arribada dels Reis Mags d'Orient per l'avinguda Onze de Setembre. Salutació des del balcó de l'Ajuntament i, seguidament, recepció de tots els infants al Casino Cultural.

*Bones Festes de Nadal i un Any 1992
en Pau i Felicitat*

Ajuntament de Begur